

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΣΤ' ΚΑΙΜΑΚΙΟ

ΠΡΑΞΗ 20/ 2014

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρό του, Σταμάτιο Πουλή, Σύμβουλο και τα μέλη Βασιλική Προβίδη και Χρυσούλα Μιχαλάκη, Παρέδρους.

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του στις 20 Ιανουαρίου 2014, για να ελέγξει τη νομιμότητα της διαγωνιστικής διαδικασίας και των σχεδίων συμβάσεως, που αφορούν στην προμήθεια υγρών καυσίμων και λιπαντικών για τις ανάγκες του Δήμου ... και των νομικών του προσώπων για το έτος 2014. Ο φάκελος με τα συμπληρωματικά στοιχεία της προμήθειας υποβλήθηκε στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το αριθμ. πρωτ. .../30.12.2013 έγγραφο του Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών του ως άνω Δήμου (αριθμ. πρωτ. Ε.Σ. .../31.12.2013).

Άκουσε την εισήγηση της Παρέδρου Χρυσούλας Μιχαλάκη.

Σκέφθηκε σύμφωνα με το νόμο

Και αποφάσισε τα ακόλουθα:

I. Ο φάκελος της διαδικασίας καθώς και τα έντεκα (11) σχέδια συμβάσεων, που αφορούν στην προμήθεια υγρών καυσίμων (πετρέλαιο κίνησης, πετρέλαιο θέρμανσης και βενζίνη αμόλυβδη) και λιπαντικών, για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου ... και των Νομικών Προσώπων του, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 1.360.911,23 ευρώ

(συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης και Φ.Π.Α.), νομίμως επανεισάγεται ενώπιον του Κλιμακίου, μετά την εκτέλεση των όσων διατάχθηκαν με την .../2013 Πράξη.

II. Η ελεγχόμενη προμήθεια, ως εκ του αντικειμένου της, του φορέα διενέργειάς της και του ύψους της προϋπολογιζόμενης γι' αυτή δαπάνης, διέπεται, ιδίως, από τις διατάξεις: α) του π.δ/τος 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2005/51/EK της Επιτροπής και την Οδηγία 2005/75/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16^{ης} Νοεμβρίου 2005» (ΦΕΚ ... Α'), β) του Ενιαίου Κανονισμού Προμηθειών Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (.../8.3.1993 απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών- ΦΕΚ ... Β') και γ) των άρθρων 226 και 245 του ν. 3463/2006 «Κύρωση του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων» (ΦΕΚ ... Α'). Περαιτέρω, σύμφωνα με την .../.../27.1.1999 κοινή απόφαση των Υφυπουργών Ανάπτυξης (ΦΕΚ Β'.../10.2.1999), που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 2 παρ.3 περ.γ' του ν.2286/1995, η προμήθεια του πετρελαίου κίνησης και θέρμανσης, της βενζίνης (αμόλυβδης, σούπερ και απλής) καθώς και των ελαίων λίπανσης εν γένει έχει εξαιρεθεί από την ένταξη στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών.

III. Α. Στο άρθρο 4 της από 12.12.2012 Π.Ν.Π (Α' ...), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 48 του ν.4111/2013 (Α'...), ορίζεται ότι: «1. Η διαδικασία ανάδειξης προμηθευτών-χορηγητών, για προμήθειες α. (...) γ.

πετρελαιοειδών (...) για τις ανάγκες των Δήμων, των Ιδρυμάτων και όλων των νομικών τους προσώπων, πραγματοποιείται εφεξής από τους οικείους Δήμους. Κάθε γενική ή ειδική διάταξη που αντιτίθεται στο παρόν, καταργείται. 2. Οι ανωτέρω προμήθειες πραγματοποιούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον Ενιαίο Κανονισμό Προμηθειών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΕΚΠΟΤΑ), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά (...). Περαιτέρω, στο άρθρο 3 του ν.3054/2002 «Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις» (Α' ...), όπως η παρ. 1 αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν. 3423/2005 (Α' ...), ορίζεται ότι: «Για τους σκοπούς του νόμου αυτού οι παρακάτω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια: 1. Πετρελαιοειδή προϊόντα: Τα πάσης φύσεως προϊόντα της διύλισης του αργού πετρελαίου, στα οποία περιλαμβάνονται και τα ημικατεργασμένα προϊόντα, όπως αυτά κατατάσσονται στις παρακάτω κατηγορίες: Κατηγορία I (Ελαφρά κλάσματα): Βενζίνες Αυτοκινήτων, Καύσιμα Αεροπλάνων (βενζίνη αεροπλάνων, καύσιμο αεριωθούμενων τύπου βενζίνης). Κατηγορία II (Μεσαία κλάσματα): Πετρέλαιο Εσωτερικής Καύσης Ντίζελ (gas-oil, diesel-oil), που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων (πετρέλαιο κίνησης), Πετρέλαιο Εσωτερικής Καύσης Ντίζελ (gas-oil, diesel-oil), που χρησιμοποιείται ως καύσιμο θέρμανσης (πετρέλαιο θέρμανσης) και δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων, Πετρέλαιο Εσωτερικής Καύσης Ντίζελ (gas-oil, diesel-oil), που χρησιμοποιείται για άλλες χρήσεις εκτός από καύσιμο κινητήρων ή θέρμανσης, Φωτιστικό Πετρέλαιο, Καύσιμο Αεριωθούμενων τύπου κηροζίνης. Κατηγορία III (Βαρέα κλάσματα):

Πετρέλαιο Εξωτερικής Καύσης Μαζούτ (fuel-oil), Απασφαλωμένο Μαζούτ (vacuum gas-oil). Κατηγορία IV: Ασφαλτος. Κατηγορία V (Υγραέρια – LPG): Βουτάνιο, Προπάνιο και μίγμα των δύο. Κατηγορία VI: Νάφθα, πετρελαϊκό κωκ. Για την εφαρμογή του νόμου αυτού θεωρούνται επίσης πετρελαιοειδή προϊόντα και τα υγρά και αέρια Βιοκαύσιμα και τα Άλλα Ανανεώσιμα Καύσιμα που υποκαθιστούν προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου στις αντίστοιχες κατηγορίες και χρήσεις που αναφέρονται ανωτέρω είτε αυτούσια είτε σε μίγμα με προϊόντα διύλισης του αργού πετρελαίου (...). Τέλος, με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 του ν. 4203/2013 (Α' .../1.11.2013) αντικαταστάθηκε η προαναφερθείσα Κατηγορία VI ως εξής: «Κατηγορία VI: Νάφθα, πετρελαϊκό κωκ, λιπαντικά». Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι κατά την έννοια του άρθρου 48 του ν. 4111/2013 η ανάδειξη προμηθευτών για την κάλυψη των αναγκών των νομικών προσώπων των ... Α' βαθμού σε λιπαντικά ανήκει στην αρμοδιότητα των Δήμων. Και τούτο διότι τα λιπαντικά είναι, καταρχήν, σύμφωνα και με τα διδάγματα της κοινής πείρας και τις συναλλακτικές αντιλήψεις, παράγωγα του πετρελαίου, συχνά δε αναφέρονται συνεκδοχικώς ως πετρελαιοειδή (πρβλ. παρ. 6 άρθρου 13 ν. 2503/1997 και .../.../10.2/3.3.1982 απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως «Καθορισμός καταναλώσεως καυσίμων και λιπαντικών των κρατικών αυτοκινήτων, ΝΠΔΔ, οργανισμών...», Β', ..., Πράξεις VII Τμ. .../2006, .../2007, ΔΕΚ, απόφαση της 11^{ης} Σεπτεμβρίου 2008, .../06, CPV ..., .../.../2012 Γνωμοδότηση της Επιτροπής Ανταγωνισμού).

Β. Το άρθρο 42 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α. ορίζει ότι: «Στις διακηρύξεις διαγωνισμών για την ανάδειξη προμηθευτών ειδών των οποίων οι τιμές είναι εκτός διατίμησης περιλαμβάνεται όρος σύμφωνα με τον οποίο: α) το ποσοστό έκπτωσης στα εκατό (%) υπολογίζεται στη νόμιμα διαμορφούμενη κάθε φορά μέση τιμή λιανικής ή χονδρικής πώλησης του είδους την ημέρα παράδοσης του και που αντιστοιχεί στην ποιότητα και σε κάθε άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμά του. (...)». Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων η διακήρυξη πρέπει να ορίζει ότι ο προμηθευτής θα αναδειχθεί με βάση το ποσοστό εκπτώσεως επί τοις εκατό (%) που θα προσφέρει επί της μέσης τιμής του είδους, προσδιορίζοντας αν η έκπτωση θα αφορά στη μέση λιανική ή στη μέση χονδρική τιμή του είδους αυτού, προκειμένου να προκύπτει με σαφήνεια επί ποίας τιμής προσφέρεται έκπτωση και να καθίσταται δυνατή η κατόπιν συγκρίσεως των υποβληθεισών προσφορών εξεύρεση της χαμηλότερης τιμής (βλ. αποφ. .../2009, .../2011 VI Τμ. Ελ. Συν., Πράξεις ΣΤ΄ ..., .../2011). Συνεπώς, όρος της διακηρύξεως που δεν προσδιορίζει σε ποια τιμή αφορά η προσφερόμενη έκπτωση είναι μη νόμιμος ως αόριστος, ομοίως δε πάσχει νομιμότητας η οικονομική προσφορά που δεν διευκρινίζει σε ποια τιμή αναφέρεται η έκπτωση αυτή.

Γ. Στο άρθρο 3 του π.δ/τος 60/2007 (Α΄ ...) ορίζεται ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις ενεργώντας με διαφάνεια» και στο άρθρο 54 ότι: «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν ειδικούς όρους σχετικά με την εκτέλεση της σύμβασης, με την προϋπόθεση ότι οι όροι αυτοί είναι συμβατοί

με το κοινοτικό δίκαιο και προβλέπονται στην προκήρυξη ή στη συγγραφή υποχρεώσεων. Οι όροι που επιβάλλονται σχετικά μπορούν να αφορούν ιδίως κοινωνικές και περιβαλλοντικές παραμέτρους». Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται, μεταξύ άλλων, ότι η ανάθεση των συμβάσεων που συνάπτονται στα κράτη μέλη για λογαριασμό του κράτους, των αρχών τοπικής αυτοδιοίκησης ή περιφερειακής διοίκησης και άλλων οργανισμών δημοσίου δικαίου, υπόκειται στην τήρηση των αρχών της συνθήκης, ιδίως στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, στην αρχή της ελευθερίας της εγκατάστασης και της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών, καθώς και στις αρχές που απορρέουν από αυτές, όπως η αρχή της ίσης μεταχείρισης, η αρχή της αποφυγής των διακρίσεων, η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης, η αρχή της αναλογικότητας και η αρχή της διαφάνειας. Άλλωστε, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου της Ένωσης, εξαιρουμένου του άρθρου 52 ΣΛΕΕ, τα εθνικά μέτρα που ενδέχεται να παρακωλύσουν ή να καταστήσουν λιγότερο ελκυστική την άσκηση των θεμελιωδών ελευθεριών που διασφαλίζει η Συνθήκη, πρέπει να πληρούν τέσσερις προϋποθέσεις: να εφαρμόζονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην εισάγουν δυσμενείς διακρίσεις, να δικαιολογούνται από επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, να είναι κατάλληλα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού και να μην είναι δεσμευτικά πέραν του βαθμού που είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού αυτού (πρβλ. αποφάσεις της ... Μαρτίου 1993, .../92, ..., Συλλογή 1993, σ. ..., σκέψη ..., της 30ής Νοεμβρίου 1995, .../94, ..., Συλλογή 1995, σ. ..., σκέψη ..., και της 6ης Νοεμβρίου 2003, .../01, ... κ.λπ., Συλλογή 2003, σ. ..., σκέψεις ... και ..., της 27^{ης} Οκτωβρίου

2005, .../03, ..., σκέψη ...). Υπό το πρίσμα αυτό και οι όροι εκτέλεσης μιας σύμβασης πρέπει να μην εισάγουν άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις και να αναγγέλλονται στην προκήρυξη διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων (βλ. παρ. 2 και 33 προοιμίου Οδηγίας 2004/18/EK).

IV. Στην προκειμένη περίπτωση, από το σύνολο των υποβαλλόμενων ενώπιον του Κλιμακίου τούτου στοιχείων, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την .../2013 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κομοτηνής, καθώς και αποφάσεων των διοικητικών συμβουλίων των λοιπών νομικών προσώπων του ως άνω Δήμου, εγκρίθηκε ομόφωνα η διενέργεια ανοικτού διεθνούς μειοδοτικού διαγωνισμού για την προμήθεια καυσίμων και λιπαντικών για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου ... και των νομικών του προσώπων για το έτος 2014 και συγκεκριμένα: α) της Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης ... (...), β) του Κέντρου Μέριμνας και Αλληλεγγύης Δήμου ... (...) γ) της Σχολικής Επιτροπής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και δ) της Σχολικής Επιτροπής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Ακολούθως, με την .../2013 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ως άνω Δήμου εγκρίθηκε η .../2013 μελέτη για την προμήθεια των ως άνω υγρών καυσίμων και των λιπαντικών, στην οποία αναφέρονται λεπτομερώς οι υπό προμήθεια ποσότητες και ο ενδεικτικός προϋπολογισμός για το Δήμο ... καθώς και για κάθε ένα νομικό πρόσωπο, με συνολικό ενδεικτικό προϋπολογισμό 1.360.911,23 ευρώ (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης ποσοστού 15% επί των προβλεπόμενων για το έτος 2014 ποσοτήτων και Φ.Π.Α.) και καταρτίστηκαν οι όροι της διακήρυξης.

2. Με την εγκριθείσα διακήρυξη ορίστηκε ως ημερομηνία διαγωνισμού η 4^η Νοεμβρίου 2013 και ως κριτήριο κατακύρωσης (i) για τα τμήματα των καυσίμων το ποσοστό έκπτωσης επί τοις εκατό (%) στη νόμιμα διαμορφούμενη κάθε φορά μέση τιμή λιανικής πώλησης του είδους καυσίμου επί της αντλίας την ημέρα παράδοσης του ή χονδρικής πώλησης, όπως διαμορφώνεται με το εκάστοτε εκδιδόμενο δελτίο τιμών της Δ/σης Ανάπτυξης-Τμήμα Εμπορίου στο Νομό ... και (ii) για τα λιπαντικά η χαμηλότερη τιμή. Επίσης, τα προς προμήθεια καύσιμα ομαδοποιήθηκαν ανάλογα με το νομικό πρόσωπο, προβλέφθηκε δε ότι κάθε διαγωνιζόμενος μπορεί να συμμετάσχει στο διαγωνισμό υποβάλλοντας προσφορά είτε για το σύνολο των τμημάτων ή για όσα τμήματα επιθυμεί, πλην δεν θα λαμβάνεται υπόψη προσφορά η οποία θα δίνεται για μέρους μόνο των ποσοτήτων του τμήματος που συμμετέχει. Ακόμα, σύμφωνα με το άρθρο 6 της Διακήρυξης α) το πετρέλαιο θέρμανσης που προορίζεται για το Δήμο ... θα παραδίδεται στις δεξαμενές του δημαρχείου και των λοιπών κτιρίων των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του, β) η παράδοση του πετρελαίου για την κίνηση των οχημάτων θα γίνεται τμηματικά στη δεξαμενή του χώρου του συνεργείου του Δήμου, γ) η παράδοση των βενζινών θα γίνεται τμηματικά στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή, οι οποίες θα βρίσκονται απαραιτήτως, εντός των ορίων του Δήμου ή όμορων δήμων και δεν θα απέχουν περισσότερο από 5km από το αμαξοστάσιο του Δήμου, δ) η παράδοση της αμόλυβδης βενζίνης και του πετρελαίου κίνησης για τις ανάγκες της ... θα γίνεται από την αντλία του αναδόχου σύμφωνα με τις κάθε φορά προκύπτουσες ανάγκες στα διάφορα

οχήματά της, ενώ η παράδοση του πετρελαίου θέρμανσης θα γίνεται τμηματικά κατά τους χειμερινούς μήνες στο κτίριο της ..., ε) η παράδοση του πετρελαίου θέρμανσης και του πετρελαίου κίνησης για τις ανάγκες του ... θα γίνεται από την αντλία του αναδόχου σύμφωνα με τις κάθε φορά προκύπτουσες ανάγκες στα διάφορα οχήματά του, ενώ η παράδοση του πετρελαίου θέρμανσης θα γίνεται τμηματικά κατά τους χειμερινούς μήνες στο κτίριο του ... και στους παιδικούς σταθμούς και στ) η παράδοση του πετρελαίου θέρμανσης για τις ανάγκες των Σχολικών Επιτροπών θα γίνεται με ίδια μέσα του προμηθευτή, τμηματικά σύμφωνα με τις ανάγκες των σχολείων και στην έδρα κάθε σχολείου. Τέλος, στο άρθρο 24 της διακήρυξης προβλέφθηκε ότι ο Δήμος και τα νομικά πρόσωπα δεν υποχρεούνται να απορροφήσουν το σύνολο των ποσοτήτων που αναγράφονται στον ενδεικτικό προϋπολογισμό, ενώ το προσφερόμενο από τον ανάδοχο ποσοστό έκπτωσης θα ισχύει και θα δεσμεύει τον προμηθευτή από 1.1.2014 έως 31.12.2014, στην περίπτωση δε που δεν έχει ανακηρυχθεί από το Δήμο νέος μειοδότης μετά τη λήξη της σύμβασης, το Δημοτικό ή Διοικητικό Συμβούλιο, κατά περίπτωση, δύναται με απόφασή του να τροποποιήσει ή να παρατείνει την ισχύ της σύμβασης μέχρι τέσσερις (4) μήνες και στο μέτρο μόνο που δεν θα υπάρξει κατά το χρόνο αυτό υπέρβαση των ανά είδος ποσοτήτων και της προϋπολογισθείσας κατ' είδος δαπάνης.

3. Περίληψη της διακήρυξης απεστάλη ηλεκτρονικά για δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 24.9.2013, δημοσιεύθηκε δε στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων

(.../4.10.2013) καθώς και στον ημερήσιο τύπο, ενώ αναρτήθηκε στο «...» (ΑΔΑ: ...-...) και στην ιστοσελίδα του Δήμου.

4. Κατά την καθορισθείσα ημερομηνία διεξαγωγής του διαγωνισμού (16.9.2013) προσήλθαν και κατέθεσαν προσφορές α) για μεν τα υγρά καύσιμα η ατομική επιχείρηση ... και β) για δε τα λιπαντικά (i) η ατομική επιχείρηση ..., (ii) η ετερόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία ... και (iii) η ομόρρυθμη εταιρεία με την επωνυμία ... . Ακολούθως, η Επιτροπή Διενέργειας του διαγωνισμού προέβη στον έλεγχο των τυπικών δικαιολογητικών συμμετοχής και αφού διαπίστωσε την πληρότητα αυτών σε σχέση με τη διακήρυξη και το νόμο, αποδέχτηκε αυτές και την ίδια ημεροχρονολογία προέβη στο άνοιγμα των οικονομικών προσφορών τους. Όπως αποτυπώνεται στο από 4.10.2013 Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας και Αξιολόγησης Προσφορών, η ατομική επιχείρηση ..., σύμφωνα άλλωστε και με την προσφορά της, προσέφερε ποσοστό έκπτωσης 0,5% στη μέση λιανική τιμή και στη μέση χονδρική τιμή για όλα τα είδη υγρών καυσίμων. Επίσης, σύμφωνα με τους επισυναπτόμενους πίνακες η προμήθεια των λιπαντικών κατανέμεται ανάλογα με την προσφερθείσα ανά είδος χαμηλότερη τιμή ως εξής:

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ 2014 ΔΗΜΟΥ ...

A / A	ΤΥΠΟΣ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ 15%
1	Λάδι κινητήρων εσωτερικής καύσης με καύσιμο την βενζίνη (τύπου 20W50)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	150	2,20	330,00	49,50
2	Λάδι κινητήρων με καταλυτική βενζίνη (τύπου 10W40)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	160	2,70	432,00	64,80
3	Γράσο βάσεως λιθίου	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	410	2,80	1.148,00	172,20

4	Υγρά μπαταριάς	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	24	1,09	26,16	3,92
5	Αντιπαγωτικά πετρελαίου	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	12	5,50	66,00	9,90
				ΣΥΝΟΛΟ		2.002,16	300,32
				Φ.Π.Α 23%		460,50	69,07
				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		2.462,66	369,40
	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 15% ΚΑΙ ΦΠΑ					2.832,06	

**ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ 2014 ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (ΔΕΥΑ...)**

A / A	ΤΥΠΟΣ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΥΘΥΜΙΟΥ	ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ ΕΥΘΥΜΙΟΥ 15%
1	Λάδι κινητήρων εσωτερικής καύσης με καύσιμο την βενζίνη (τύπου 20W50)	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	173	2,20	380,60	57,09
2	Λάδι κινητήρων με καταλυτική βενζίνη (τύπου 10W40)	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	47	2,70	126,90	19,04
3	σαζμαν 4000/2505 πετρέλαιο	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	46	3,00	138,00	20,70
				ΣΥΝΟΛΟ		645,50	96,83
				Φ.Π.Α 23%		148,47	22,27
				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		793,97	119,09
	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 15% ΚΑΙ ΦΠΑ					913,06	

β)) ΚΑΤΙΟΥ Π.& ΣΙΑ ΕΕ

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ 2014 ΔΗΜΟΥ ...

A/A	ΤΥΠΟΣ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΤΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΙΟΥ	ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ ΚΑΤΙΟΥ 15%
1	Λάδι κινητήρων εσωτερικής καύσης με καύσιμο πετρέλαιο (τύπου 20w50)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	2050	1,70	3.485,00	522,75
2	Λάδι κινητήρων εσωτερικής καύσης με καύσιμο πετρέλαιο (τύπου 15W40)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	700	1,93	1.351,00	202,65
3	Λάδι διαφορικού βαλβολίνη (τύπου 85W140)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	205	2,30	471,50	70,73
4	Λάδι διαφορικού βαλβολίνη (τύπου 80W90)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	410	1,90	779,00	116,85
5	Λάδι υδραυλικών συστημάτων HD 32 DIN 51524	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	3000	1,40	4.200,00	630,00

6	Λάδι υδραυλικών συστημάτων HD 46 DIN 51524	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	205	1,45	297,25	44,59
7	Λάδι υδραυλικών συστημάτων HD 68	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	205	1,45	297,25	44,59
8	Υγρά φρένων DOT4 200ml	ΤΕΜ	ΔΗΜΟΣ ...	144	1,85	266,40	39,96
9	Λάδι ATF ειδικό κόκκινο λάδι για υδραυλικά τιμόνια, αυτόματα σασμάν.	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	205	2,30	471,50	70,73
10	Αντιψυκτικό υγρό- (παραφλού)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	300	1,20	360,00	54,00
11	Λάδι κινητήρων εσωτερικής καύσης με καύσιμο το πετρέλαιο 10-40	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	1425	2,80	3.990,00	598,50
12	RIMOYLA X30 (Ενδεικτικά για κάθε μάρκα λαδιού)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	400	1,75	700,00	105,00
13	Λάδι HITRAN T9 ενδεικτικά για κάθε μάρκα λαδιού	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	100	2,70	270,00	40,50
14	Υγρό συστήματος επιλεκτικής κατάλυσης (ADBLUE)	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	600	0,80	480,00	72,00
				ΣΥΝΟΛΟ		17.418,90	2.612,84
				Φ.Π.Α 23%		4.006,35	600,95
				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		21.425,25	3.213,79
	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 15% ΚΑΙ ΦΠΑ					24.639,03	

**ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ 2014 ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (ΔΕΥΑ...)**

Α/Α	ΤΥΠΟΣ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΚΑΤΙΟΥ	ΣΥΝΟΛΟ ΚΑΤΙΟΥ	ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ ΚΑΤΙΟΥ 15%
1	Λάδι κινητήρων εσωτερικής καύσης με καύσιμο πετρέλαιο (τύπου 15W40)	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	760	1,93	1.466,80	220,02
2	Λάδι διαφορικού βαλβολίνη (τύπου 80W90)	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	478	1,90	908,20	136,23
3	Λάδι υδραυλικών συστημάτων HD 32 DIN 51524	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	260	1,40	364,00	54,60
4	Λάδι υδραυλικών συστημάτων HD 46 DIN 51524	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	260	1,45	377,00	56,55
5	Υγρά φρένων DOT4 200ml	ΤΕΜ	ΔΕΥΑ...	100	1,85	185,00	27,75
6	Λάδι ATF ειδικό κόκκινο λάδι για υδραυλικά τιμόνια ,αυτόματα σασμάν.	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	46	2,30	105,80	15,87
7	Υγρό συστήματος επιλεκτικής κατάλυσης (ADBLUE)	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	12	0,80	9,60	1,44

8	Εμπρος διαφορικό 4000/0305 πετρέλαιο	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	34,5	3,00	103,50	15,53
9	Πίσω διαφορικό 4000/2205 πετρέλαιο	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	34,5	3,00	103,50	15,53
10	σαζμαν 4000/2505 πετρέλαιο	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	46			
				ΣΥΝΟΛΟ		3.623,40	543,51
				Φ.Π.Α 23%		833,38	125,01
				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		4.456,78	668,52
	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 15% ΚΑΙ ΦΠΑ					5.125,30	

γ) ...

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ 2014 ΔΗΜΟΥ ...

Α/Α	ΤΥΠΟΣ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΠΟΣΟΤΗΤ Α	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΒΕΡΒΕΡΙΑΔΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΡΒΕΡΙΑΔΗΣ	ΠΡΟΑΙΡΕ ΣΗ ΒΕΡΒΕΡΙ ΔΗΣ 15%
1	Λάδι SAE 30 τρικουβέρτα – ζεύγη	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	400	2,38	952,00	142,8
2	Λάδι κινητήρων με καταλυτική βενζίνη SAE 5-40	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	50	3,67	183,50	27,525
3	Λάδι για σασμάν 75-90 φουλ συνθετικό	ΛΙΤΡΟ	ΔΗΜΟΣ ...	150	3,82	573,00	85,95
				ΣΥΝΟΛΟ		1.708,50	256,28
				Φ.Π.Α 23%		392,96	58,94
				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		2.101,46	315,22
	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 15% ΚΑΙ ΦΠΑ					2.416,67	

ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ 2014 ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ (ΔΕΥΑΚ)

A/A	ΤΥΠΟΣ ΛΙΠΑΝΤΙΚΩΝ	ΕΙΔΟΣ ΜΟΝΑΔΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙ Α	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΤΙΜΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΒΕΡΒΕΡΙΑΔΗ Σ	ΣΥΝΟΛΟ ΒΕΡΒΕΡΙΑΔΗΣ	ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ ΒΕΡΒΕΡΙΑΔΗΣ 15%
1	Λάδι για σασμάν 75-90 φουλ συνθετικό	ΛΙΤΡΟ	ΔΕΥΑ...	478	3,82	1.825,96	273,894
2	Γρασοβαλβολίνη	κιλά	ΔΕΥΑ...	87	2,88	250,56	37,584
				ΣΥΝΟΛΟ		2.076,52	311,48
				Φ.Π.Α 23%		477,60	71,64
				ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		2.554,12	383,12
	ΤΕΛΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΜΕ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗ 15% ΚΑΙ ΦΠΑ					2.937,24	

5. Ακολούθως, η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη και τις τιμές υγρών καυσίμων που είχαν επιτευχθεί για την προμήθεια υγρών καυσίμων στο παρελθόν, γνωμοδότησε υπέρ της κατακύρωσης των αποτελεσμάτων του διαγωνισμού ως ανωτέρω. Η ως άνω γνωμοδότηση έγινε ομόφωνα αποδεκτή με την .../20.11.2013 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του ως άνω Δήμου και κατακυρώθηκαν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού στους προαναφερόμενους αναδόχους. Σε εκτέλεση δε της ως άνω απόφασης συντάχθηκαν και υποβλήθηκαν ενώπιον του Κλιμακίου τούτου προς έλεγχο νομιμότητας α) πέντε (5) σχέδια συμβάσεων μεταξύ του Δήμου, της ΔΕΥΑ..., του ..., των δύο Σχολικών Επιτροπών και της πρατηριούχου Παρασκευής Βελκοπούλου, με αντικείμενο την προμήθεια υγρών καυσίμων, β) δύο (2) σχέδια συμβάσεων μεταξύ του Δήμου, της ΔΕΥΑ... και της επιχείρησης ... για την προμήθεια των αναφερομένων στα σχέδια λιπαντικών, γ) δύο σχέδια συμβάσεων μεταξύ του Δήμου, της ΔΕΥΑ... και της επιχείρησης ... για την προμήθεια των αναφερομένων στα σχέδια λιπαντικών και δ) σχέδια συμβάσεων μεταξύ του Δήμου, της ΔΕΥΑ... και της επιχείρησης ... για την προμήθεια των αναφερομένων στα σχέδια λιπαντικών.

V. Επί της προπαρατεθείσας διαδικασίας το Κλιμάκιο κρίνει τα ακόλουθα:

1) Η διακήρυξη του ελεγχόμενου διαγωνισμού μη νομίμως και δη κατά παράβαση του άρθρου 42 του Ε.Κ.Π.Ο.Τ.Α., σύμφωνα με όσα έγιναν δεκτά στη μείζονα σκέψη της παρούσας, προσδιόρισε ότι η προσφερόμενη από τους συμμετέχοντες έκπτωση για την προμήθεια υγρών καυσίμων, αφορά

εναλλακτικά στη μέση λιανική ή στη μέση χονδρική τιμή του προς προμήθεια είδους. Και τούτο διότι ο σχετικός όρος πάσχει αοριστίας ως προς την εύρεση της χαμηλότερης τιμής και την, βάσει αυτής, ανάδειξη του προμηθευτή. Περαιτέρω, η οικονομική προσφορά της αναδόχου ατομικής επιχειρήσεως, στην οποία αναγράφεται μόνον το ποσοστό έκπτωσης χωρίς επίσης να συγκεκριμενοποιείται επί ποιάς τιμής θα προσφέρεται αυτή, είναι για τον ίδιο λόγο απορριπτέα ως απαράδεκτη. Ωσαύτως μη νόμιμη καθίσταται και η .../2013 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής κατά το μέρος που αφορά στην κατακύρωση των υγρών καυσίμων στην ανακηρυχθείσα ανάδοχο ... . Επί των ανωτέρω ουδεμία ασκεί επιρροή το γεγονός ότι στα σχέδια των συμβάσεων αναφέρεται ότι η τιμή χονδρικής ισχύει για παραδοθείσα ποσότητα άνω των χιλίων λίτρων, προεχόντως διότι η προαναφερθείσα πλημμέλεια αφορά όρο κανονιστικής πράξης, η οποία δεν δύναται να αρθεί από το συμβατικό κείμενο. Εξάλλου, δοθέντος ότι στις αναφερόμενες στο προοίμιο της επίμαχης διακήρυξης διατάξεις δεν δίδεται ορισμός της χονδρικής πώλησης και σε συνδυασμό με το ότι το αποτυπωθέν στο συμβατικό κείμενο κριτήριο των χιλίων λίτρων εξαρτάται από το τυχαίο γεγονός της εκάστοτε τμηματικής παραγγελίας του προμηθευόμενου, η προαναφερθείσα ασάφεια συνιστά σε κάθε περίπτωση ουσιώδη πλημμέλεια.

2. Αναφορικά με τον προβλεπόμενο στο άρθρο 6 της διακήρυξης όρο, σύμφωνα με τον οποίο η παράδοση των βενζινών θα γίνεται τμηματικά στις εγκαταστάσεις του προμηθευτή, οι οποίες θα βρίσκονται απαραίτητως, εντός των ορίων του Δήμου ή όμορων δήμων και δεν θα απέχουν περισσότερο από

5km από το αμαξοστάσιο του Δήμου, το Κλιμάκιο κρίνει ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι δρα βλαπτικά στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού ή ότι αντίκειται στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, όπως αυτή θεμελιώνεται στη διάταξη του άρθρου 56 ΣΛΕΕ. Τούτο δε διότι αφενός μεν δεν περιορίζεται η δυνατότητα επιλογής των προμηθευτών από τη νομική μορφή τους και την εθνικότητά τους, αφετέρου δε λόγω της φύσης του αντικειμένου της προμήθειας (προμήθεια πετρελαιοειδών), της αρχής της οικονομικότητας καθώς και του ισχύοντος στην ημεδαπή νομικού πλαισίου λειτουργίας της αγοράς των πετρελαιοειδών (άρθρα 4 και 7 του ν.3054/2002), σύμφωνα με το οποίο ο συμμετέχων στο διαγωνισμό πρέπει να κατέχει άδεια λιανικής εμπορίας καθώς και άδεια λειτουργίας πρατηρίου υγρών καυσίμων, η δυνατότητα συμμετοχής στο διαγωνισμό για την προμήθεια πετρελαιοειδών περιορίζεται εκ των πραγμάτων σε ιδιοκτήτες υφιστάμενων πρατηρίων πλησίον της έδρας της αναθέτουσας αρχής. Ενόψει των ανωτέρω αλλά και από τα ήδη γνωστά στο Δικαστήριο ότι στους διενεργούμενους από τους Δήμους διαγωνισμούς προμήθειας καυσίμων αναπτύσσεται περιορισμένος ανταγωνισμός ή οι διαγωνισμοί κηρύσσονται άγονοι λόγω μη προσέλευσης ενδιαφερόμενων προμηθευτών (Αποφάσεις VI Τμήματος ..., ..., .../2012, .../2013, Πράξη Στ' .../2013), ο προαναφερόμενος όρος δεν μπορεί να θεωρηθεί μη νόμιμος. Μειοψήφησε η Εισηγήτρια της υπόθεσης, η οποία διατύπωσε την άποψη ότι ο συγκεκριμένος όρος συνιστά υποχρέωση αναγόμενη στο στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης. Ο όρος αυτός, πέραν του ότι προκαλεί υπόνοιες διακρίσεων υπέρ ορισμένων επιχειρήσεων, καθόσον υποχρεώνει τον ανάδοχο να έχει πρατήριο

σε απόσταση 5km από το αμαξοστάσιο του Δήμου, βαίνει πέραν του βαθμού που είναι αναγκαίος για την επίτευξη του σκοπού του άμεσου και οικονομικού ανεφοδιασμού των οχημάτων του Δήμου και των νομικών προσώπων του.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω το Κλιμάκιο κρίνει ότι Α) δεν συντρέχουν λόγοι που να κωλύουν την υπογραφή των υποβληθέντων για έλεγχο νομιμότητας σχεδίων συμβάσεων που αφορούν στην προμήθεια των λιπαντικών, με την επισήμανση ότι η διάρκεια ισχύος των συμβάσεων άρχεται από της υπογραφής των από τα συμβαλλόμενα μέρη (που έπεται της ολοκληρώσεως του παρόντος ελέγχου του Κλιμακίου- άρθρο 36 παρ.4 του ν.4129/2013) και Β) κωλύεται η υπογραφή των σχεδίων συμβάσεων με αντικείμενο την προμήθεια υγρών καυσίμων για την κάλυψη των αναγκών του Δήμου Κομοτηνής και των νομικών προσώπων αυτού.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι α) κωλύεται η υπογραφή των υποβληθέντων προς έλεγχο νομιμότητας σχεδίων συμβάσεων, τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα πράξη με αντικείμενο την προμήθεια υγρών καυσίμων, β) δεν κωλύεται η υπογραφή των υποβληθέντων προς έλεγχο νομιμότητας σχεδίων συμβάσεων, τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα πράξη με αντικείμενο την προμήθεια λιπαντικών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΠΟΥΛΗΣ

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΜΙΧΑΛΑΚΗ